

**361. Tokaj, Aranysas szálló
(KÖH 76209)
(Borsod-Abaúj-Zemplén megye)
R, Sza, Hu, Á, Kk, Kú, Ú**

2011. január 17–18-án a tokaji Aranysas szálló épületének belsőjében alapkutató feltárást végeztünk, melynek során megállapítottuk, hogy a szálloda belterében a régészeti rétegsor vastagsága eléri a 420 cm-t. Középkori, Árpád-kori, császárkori és rézkori rétegeket figyeltünk meg.

2011. június 1.–július 8. között végeztük el a beltéri feltárást 4,30 m mélységig, gépi földmunka nélkül. A feltárást a 20. századtól a kora Árpád-korig Tokaj városmagja, alatta császárkori telep, temető és rézkori telep került elő. Kiemelkedő a császár- vagy hun kori sír, mely teljesen rablott volt ugyan, de belőle nagy méretű féldrágakő gyöngyök és több áldozati állat maradványai kerültek elő.

2011. október 4.–november 22. között a felújítás I/I ütemének második szakasza keretében a kültér ÉK-i szektort tártuk fel, melynek során az előzőekben megfigyelt települési rétegek kerültek elő, 4 m-es mélységig. Feltártuk továbbá a második, szintén rablott, hun kori sírt is, melyben szarmata jellegű, ép edényt és poliéder alakú karneol gyöngyöt találtunk.

MAKOLDI MIKLÓS

**362. Tokaj, Rákóczi-vár
(KÖH 62362)
(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Kk, Kú**

2011. július 18.–szeptember 2. között a tokaji Rákóczi-vár feltárást végeztük a Budapesti Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat önkénteseivel. A feltáráson 16–17. századi rétegeket kutattunk és nagyrészt feltártuk a Vasaló-bástyához tartozó farkasvermet, melyből szép, 16. századi leletanyag került elő.

MAKOLDI MIKLÓS

**363. Tompa, Tompa Északi határa,
Halasi út mentén
(KÖH78199)**

(Bács-Kiskun megye) A

Tompa város településrendezési tervében érintett 065/32 hrsz. ingatlan területén előzetes terepi topográfiai munkákat végeztünk örökségvédelmi hatástanulmány készítéséhez. A terület nagy részét jelenleg 50–60 cm magas gabona fedi el, de a D-i felét, kb. 1/3-ad részét csak arasznyi kukorica fedte, mely alkalmas volt terepbejárásra. Ezen a területen egy szórta elhelyezkedő, nagy kiterjedésű avar települést lokalizáltunk, kb. 25–30 kézzel formált kerámiatöredéket gyűjtve. A település valószínűleg É felé is tovább húzódhat, a gabona betakarítása után indokolt a terület újbóli bejárása.

Sz. WILHELM GÁBOR

**364. Tornyosnémeti, Petőfi utca 18.
(KÖH 90181)
(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, R**

2011. október 27-én lakossági bejelentésre leletmentést végeztünk a telken, ahol a tulajdonos külső épület kialakítását tervezi, és a földmunkák során egy emberi koponyára lett figyelmes. A csontváz 170 cm mélyen jelentkezett, ezért a helyszínen először gépi majd kézi erővel bontottunk rá a csontvázra. Beásás nyomát nem figyeltük meg, de a bontás során megállapítottuk, hogy egy gödörbe helyezték a halottat. A kialakított alaprok metszefalában 30 cm feltöltést követően 70 cm vastag humuszréteg, majd a sárga altalaj rétegsorát figyeltük meg. Az alap kiásása közben az eredeti gödört (melybe a halottat helyezték) részben elbontották, a sírt egy szintén jelenkori oszlop is bolygatta. A csontváz K–Ny tájolású, zsugorított helyzetű, bal oldalára fektetett, karok test előtt kinyújtva, összekulcsolva helyezkedtek el. A koponya mellett egy töredékes rézkori csupor került elő. Bontása közben a sírföldből több kerámiatöredéket is gyűjtöttünk, melyek a középső neolitikum (bükki kultúra) mellett a rézkor időszakára datálhatóak. A csontváz egészen, de különösen a koponya alatt, a bordáknál, a combcsontnál okkerfestéket figyeltünk meg. A melléklet alapján az előkerült sír a rézkor időszakára tehető, ugyanakkor a szórvány töredék kapcsán a terület újkőkori használatával is számolhatunk.

Munkatársak: Nagy Zoltán, Páll Gergely technikusok, Kővári Ivett antropológus.

HAJDÚ MELINDA

**365. Törökbálint, Tükör-hegy lakópark
(KÖH 78659)
(Pest megye) Ró, Á**

2011. szeptember 1–5. között, a Nádasy köz 2–3. sz. telkek területén 7 régészeti jelenséget tártunk fel: 5 árkot, illetve kisebb-nagyobb árok-részletet, 1 tűzhelymaradványt és 1 gödört. Az objektumokban nagyon kevés korhatározó leletet találtunk. A 3. árok a benne talált kerámiatöredék alapján a római korra keltezhető. Valószínűleg szintén római kori a 3. árokhoz hasonló irányú, betöltésű 1. és 2. árok. A Nádasy köz 1. sz. telek területén, 2010-ben⁹⁴, hasonló, É–D és ÉK–DNy irányú árok-részletet tártunk fel. Az árokkoltok sötétszürke humuszban jelentkeztek, az árok betöltésében sok a sárga, szürkés-sárga agyag és az apró kavicsos foltok. A 25. árokban 2 db római bronzpénzt találtunk. A két idényben feltárt árok valószínűleg összetartoznak, egy árokrendszer részei lehetnek.

A kicsi, ovális tűzhelymaradvány 2–3 cm vastagon sok égésmaradvánnyal (koromszemcsékkel, hamuval, faszéndarabkákkal, sok paticszemcsével) kevert folt. 2010-ben a Nádasy köz 1. és 4. telkek területén, az Árpád-kori településen négy ehhez hasonló kicsi tűzhelymaradványt találtunk.

A Nádasy köz 3. sz. telek területén, a telek É-i szélén 2 régészeti jelenséget tártunk fel: 6. árok és 7. gödör. Az árokból nem került elő régészeti lelet, a gödörben 1 db állatcsontot és 1

⁹⁴ RKM 2010, 387.